

Sygn. akt II CSK 498/06

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Henryk Pietrkowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa "M." - Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
przeciwko Powiatowi S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 marca 2007 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 28 lutego 2006 r., sygn. akt [...],

**oddala skargę kasacyjną i zasądza od strony powodowej na
rzecz strony pozwanej kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

„M.” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością żądała zasądzenia od Powiatu S. kwoty 51 955, 17 zł z ustawowymi odsetkami tytułem odszkodowania za szkodę, polegającą na braku możliwości zaspokojenia długu obciążającego podległy stronie pozwanej Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ł. (dalej „s.p. zoz w Ł.”). Zdaniem strony powodowej szkoda spowodowana została bezprawnym zaniechaniem podjęcia przez stronę pozwaną obowiązków wynikających z art. 60 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, dalej jako: „ustawa o zoz” (Dz.U. Nr 91, poz. 408 ze zm.).

Sąd Apelacyjny po raz drugi rozpoznając sprawę ponownie oddalił apelację strony powodowej od wyroku Sądu Okręgowego oddalającego powództwo.

Rozstrzygnięcie powyższe oparte zostało na następujących ustaleniach i wnioskach:

Pozwany Powiat z dniem 1 stycznia 1999 r. przejął od Wojewody funkcję organu, który utworzył s.p. zoz w Ł., w którego strukturze pozostawał szpital w R., przychodnia specjalistyczna w Ł. oraz cztery przychodnie w Ł., W., M. i R. Uchwałą z dnia 30 czerwca 1999 r. Rada pozwanego Powiatu dokonała podziału s.p. zoz w Ł., wydzielając z dotychczasowej struktury Szpital w R., w celu przekształcenia go w samodzielny publiczny zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy w R. Na skutek sprzeciwu zainteresowanych gmin koncepcja ta nie została zrealizowana. Wskutek negatywnego zaopiniowania przez Wojewodę oraz sprzeciwu wspomnianych gmin, nie zostały zrealizowane także uchwały podjęte w grudniu 2000 r. w sprawie likwidacji s.p. zoz w Ł. oraz w styczniu i lutym 2001 r. w sprawie podziału sp. zoz w Ł. i wydzielenia szpitala w R. Brak porozumienia dotyczył przejęcia przez gminy odpowiedzialności za zadłużenia wydzielonej jednostki.

W sierpniu 2001 r. zarząd pozwanego Powiatu zatwierdził roczne sprawozdanie finansowe s.p. zoz w Ł. postanawiając, że wykazana strata w wysokości ponad 2,5 mln zł pokryta zostanie z funduszu zakładu oraz funduszu założycielskiego. Kolejne projekty zlikwidowania s.p. zoz w Ł., które Rada Powiatu

S. opracowała w latach 2002 – 2003 nie zostały zrealizowane na skutek negatywnego stanowiska Wojewody oraz zainteresowanych gmin.

Wszczęta w czerwcu 2001 r. na wniosek strony powodowej przeciwko s.p. zoz w Ł. egzekucja należności stwierdzonych nakazem zapłaty z dnia 29 marca 2001 r. z tytułu nie zapłaconej ceny zakupionych lekarstw - okazała się bezskuteczna.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że w świetle dokonanych ustaleń nie można stronie pozwanej przypisać bezprawności polegającej na zaniechaniu likwidacji s.p. zoz w Ł., ani też zaniechaniu przekształcenia s.p. zoz w Ł. w jednostkę budżetową lub zakład budżetowy.

Skarga kasacyjna strony powodowej oparta została na podstawie naruszenia art. 420¹ k.c. w zw. z art. 60 ust. 3 i 4 ustawy o z.o.z. - przez jego nie zastosowanie wskutek uznania, że przesłanka bezprawnego zachowania się strony pozwanej nie została spełniona; art. 58 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 60 ust. 1, 3 i 4 ustawy o z.o.z. - przez uznanie, że pokrycie ujemnego wyniku finansowego przez zakład opieki zdrowotnej z funduszu założycielskiego, wypełnia przesłanki z art. 60 ust.1 ustawy o z.o.z. i nie było potrzeby interwencji organu założycielskiego, określonej w art. 60 ust.1 ustawy o z.o.z., zwłaszcza, że w świetle art. 58 ust.2 pkt 1 ustawy o z.o.z. takie pokrycie ujemnego wyniku finansowego nie jest możliwe; art. 6 k.c. w zw. z art. 420¹ k.c. i art. 60 ust. 2, 3 i 4 ustawy o z.o.z. - przez uznanie, że na powódce ciążył obowiązek wskazania podmiotów mogących przejąć obowiązki s.p. zoz w Łobzie; art. 361 k.c. w zw. z art. 386 § 6 k.p.c. – przez przyjęcie, że doprowadzenie do niewypłacalności dłużnika wbrew ustawowemu obowiązkowi podejmowania działań naprawczych i obowiązkowi pokrywania ujemnego wyniku finansowego, nie stanowi wyrządzenia szkody wierzycielowi, co pozostaje w sprzeczności z odmienną oceną sądu odwoławczego, wyrażonej w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na uwzględnienie. Wbrew podniesionym w niej zarzutom naruszenia art. 420¹ k.c. w zw. z art. 60 ust. 3 i 4 ustawy o zoz, Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że stronie pozwanej nie można przypisać zachowania

bezpawnego. W świetle art. 60 ust. 3 ustawy o z.o.z. bezpawność działania strony pozwanej mogłaby polegać na zaniechaniu likwidacji s.p. zoz w Ł., bądź na zaniechaniu przekształcenia s.p. zoz w Ł. w jednostkę budżetową lub zakład budżetowy. Dokonując w tym zakresie oceny prawnej, zauważyć należy, że nie można organowi założycielskiemu skutecznie przypisać bezpawności postępowania tylko z tej przyczyny, że pomimo ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej nie podjął działań przewidzianych w art. 60 ust. 3 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Obowiązek podjęcia przez organ założycielski działań, zmierzających do pokrycia ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, aktualizuje się bowiem wówczas, gdy w odpowiednim czasie, uwarunkowanym okolicznościami konkretnego stanu faktycznego, zadłużony zakład nie może pokryć ujemnego wyniku finansowego we własnym zakresie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., V CK 69/05, niepublikowany). Ujemny wynik finansowy, którego s.p. zoz nie mógł pokryć we własnym zakresie, ujawnił się w pierwszym kwartale 2002 r., po sporządzeniu bilansu za 2001 r. Z dokonanych natomiast ustaleń wynika, że strona pozwana podjęła już w połowie 1999 r. działania likwidacyjne, które z przyczyn szczegółowo wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a niezależnych od strony pozwanej, nie mogły zostać zrealizowane. Rozważenia wymagała zatem kwestia, czy może stanowić o bezpawnym zachowaniu się strony pozwanej zaniechanie przekształcenia s.p. zoz w Ł. w jednostkę budżetową lub zakład budżetowy. Udzielając odpowiedzi negatywnej, podkreślić należy, że powrót do systemu budżetowego obowiązującego przed 1999 r. może nastąpić tylko w wyjątkowych przypadkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 2005 r., II CK 600/04, niepublikowany). Nie jest nim przypadek s.p. zoz w Łobzach, który - z chwilą powstania Powiatu Ł., tj. z dniem 1 stycznia 2002 r. - świadczył usługi medyczne dla ludności nie zamieszkującej pozwany Powiat. Na skutek nieuregulowania przez ustawodawcę wszystkich konsekwencji związanych z powołaniem nowej jednostki samorządu terytorialnego, jakim jest Powiat Ł., nie było możliwe – jak zauważył Sąd Apelacyjny - przekazanie uprawnień i zobowiązań organu założycielskiego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej na rzecz nowoutworzonego

powiatu, na terenie którego położony jest taki zakład opieki zdrowotnej. Skoro istotą powiatu jako jednostki samorządu terytorialnego jest działanie na rzecz jego mieszkańców w celu zaspokajania ich potrzeb, to nie można stronie pozwanej czynić zarzutu, że nie podjęła działań angażujących środki finansowe na rzecz mieszkańców innego powiatu, przeznaczonych dla mieszkańców pozwanego Powiatu. Przekształcenie s.p. zoz w Ł. w jednostkę budżetową musiałyby odbyć się kosztem realizacji zadań publicznych na rzecz własnych mieszkańców. Sąd Apelacyjny trafnie także podniósł, że przekształcenie s.p. zoz w Ł. w jednostkę budżetową mogło nastąpić najwcześniej w nowym roku budżetowym, tj. w 2002 r., a więc w czasie, gdy istniał już Powiat Ł. Nie można zatem przypisać pozwanemu Powiatowi działania bezprawnego polegającego na zaniechaniu działań, o których mowa w art. 60 ust. 3 ustawy o z.o.z.

Wobec tego, że zarzut naruszenia art. 60 ust.3 ustawy o zoz okazał się bezzasadny, za bezprzedmiotowe uznać należało badanie dalszych zarzutów dotyczących szkody i związku przyczynowego między bezprawnym zachowaniem i powstałą szkodą.

Z przytoczonych względów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁴ oraz art. 98 § 1 i 2 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.).